

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in veljá v Mariboru brez posiljanja na dom za vse leto 8 g. — k. " pol. Ieta 4, — " " četr, " 2, 20, " Po pošti: za vse leto 10 g. — k. " pol. leta 5, — " " četr, " 2, 60, "

Vredništvo in opravništvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

SLOVENSKI NAROD.

Oznanila:
Za navadno tristopno vrsto se plačuje: 6 kr. če se tiska 1krat, 5 " " " 2krat, 4 " " " 3krat. veče pismenki se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štampelj) za 30 kr.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

V posnemanje.

Volitve so razpisane, volilni dni so odločeni. Naznani smo te dnove že v zadnjem listu, naznanjamojih denes zopet, da si jih vsakdo dobro zapazi. Čas nam je kratko umerjen. Vsak trenotek je torej treba porabiti. Naši nasprotniki ne bodo mirovali. Poslužili se bodo vsacega, tudi najgršega, najnenaravnjega pripomočka. Med "raznimi stvarmi" smo naznani en tak pripomoček. Prepričani smo, da jih bomo do 30. junija morali registrirati še mnogo, še grših. Vajeni hoditi postavno in npravno pot, poznavaje pošteni značaj slovenski, ki hodi najraje ravno pot in ostro obsojuje vsako sleparijo, goljufijo in nepoštenost, ne bomo svojih rojakov vabili, naj bi se proti nasprotniku borili z njegovimi sredstvi, enako povračali z enakim. Nam tega tudi ni treba. Naša stvar je pravična, naše tirjatve so pohlevne, naše ljudstvo lahko podučljivo in bistro. Samo da je ljudstvo pogosto nezavedno svojih pravic, nevedno, skoraj skoz in skoz pa ima slovansko slabost, da samo ne poznavajo zvijačarij in sleparij tega tudi ne domneva pri drugih — skoraj skoz in skoz prerado verjame hlinavim besedam sladkoustnega nemškutarja. Tú je treba pomagati, tú treba delati; treba torej nevedne učiti, tragične zbujati in spodbujati, osamele moči zbirati in združevati, zapeljanim kazati pravo pot. Iz zadnjih dni imamo v tem oziru naznanjati dve veseli prikazni; če hočemo semkaj prištevati govore pri besedi v Kamniku, v denašnjem listu popisani — tri vesele prikazni organizatoričnega gibanja. V Celji zbrani rodljubi savinske doline in celjskega kraja sploh so si medseboj v roke segli, da bodo osnovali v vsakem trgu, v vsaki veči vasi poseben volilen odbor. Kakor poznamo svoje moče, bodo tudi storili, kar so oblubili in sklenili. Tako je prav. Naj bi ta lepi izgled posnemali vsi okraji, naj bi se vsaj za vsako faro osnoval poseben volilen odbor.

Ljudstvo samo, narod sam ali vsaj izobraženeji in previdnejti izmed naroda morajo v posest vzeti svoje

politične pravice. Potem bomo pri volitvah zmagali s svojimi ljudmi, potem bode pa tudi izbrani 1. vedel, da za njim in njegovim prizadevanjem res stojé enako-misleči volilci, kar mu bo dajalo pogum in odločnost, 2. pa bo tudi vedel in vedno pred očmi imel, da se mu je ravnati po ljudskem mnenju, po splošnih narodnih željah, gledal bode torej na narodove koristi, gledal bode nazaj med narod, a ne gori v visoke kroge in na visoke želje in namigljaje.

S zelene mize, s kacega središča, pismeno se volitve ne dadé vspešno dognati. Pač mora imeti vsaka dežela neko središče — in ga tudi imajo kolikor vemo do zdaj že vse slovenske dežele. To središče pa more samo skrbeti za enotno ravnanja, za splošno porazumljenje med vsemi posameznimi okraji itd. Posameznosti pa morajo oskrbeti volilni kraji sami. Načela in vodila izdana iz središča morajo izvršiti volilni okraji sami: in tú največ izdá živa beseda.

Ni treba, da bi bili taki farni itd. volilni odbori veliki. Tриje možje lahko vse opravijo, ako si za posamezna dela vedó potem poiskati dobrih, zanesljivih, delavnih pomočnikov. In tacih pomočnikov naj si nato za vsako srenjo preskrbē vsaj po enega, če je mogoče seveda tudi več. Ti vsi naj potem pazijo, da iz volilnega zapisnika ne bode izpuščen nobeden opravičen prvoten volilec, da se vsi prvotni volilci snideje k volitvi volilnih mož, da volijo le take volilne može, ki bodo že naprej oblubili, da volijo narodnega kandidata, katega si je dotični okraj izbral, da na dan glavne volitve ne bode nobeden volilen mož izostal. Po deželi, kjer se voz itak ne pomanjkuje, bodo se pri količkaj skupnem delovanju lahko pripravili vozovi tudi za ne-premožne volilne može. Ako si po tri, štiri dni z vso svojo živino nasipal ceste v oddaljenem kraju, kjer se ne bodeš nikdar vozil, zakaj bi, kateremu je prijazna osoda dovolila nekoliko več premoženja, enkrat ne zapregel, da bi v mesto peljal volilca, ki ti bode izbral moža, kteri bo tebi in tvorim pota nadelaval do večih pravic, do više omike in boljšega državnega življenja!

Snujte, nemudoma torej snujte majhne volilne odbore!

Druga vesela prikazan organizatoričnega gibanja nam je došla od nemško-ogerske meje. Tamošnji rodljubi bodo osnovali 19. t. m. tabor v Kapeli. Taki tabori bodo imeli neposreden vpliv na volitve. Posnemajte torej naše rojake na skrajni meji slovenstva. In zdaj se manji tabori jako lahko snujejo. Ni jim treba nobenega dovoljenja, nobenega naznanila pri oblastniji. §. 4. naše družabne postave 15. nov. 1867 se glasi: "Od določil te postave so izvzeti shodi volilcev napravljeni v posvetovanje volilnih zadev, potem so izvzeti tudi dogovori voljenih poslancev s svojimi volilci, t. j. taki shodi so čisto svobodni in se smejo za časa razpisanih volitev povsod sklicavati brez vseh okoliščin, prepovedano je v tem primerljaji le zbiranje pod milim nebom. In to ni velika ovira, za manje kraje se bode gotovo našel veči prostor, v katerem se bodo mogli zbrati in navdušiti za narodno reč vsi volilci ene srenje.

Te vrste posebno pišemo za veljavne možé po deželi. Naj si jih dobro premislijo in naj po tem ravdelavnih pomočnikov. In tacih pomočnikov naj si nato za vsako srenjo preskrbē vsaj po enega, če je mogoče seveda tudi več. Ti vsi naj potem pazijo, da iz volilnega zapisnika ne bode izpuščen nobeden opravičen prvoten volilec, da se vsi prvotni volilci snideje k volitvi volilnih mož, da volijo le take volilne može, ki bodo že naprej oblubili, da volijo narodnega kandidata, katega si je dotični okraj izbral, da na dan glavne volitve ne bode nobeden volilen mož izostal. Po deželi, kjer se voz itak ne pomanjkuje, bodo se pri količkaj skupnem delovanju lahko pripravili vozovi tudi za ne-premožne volilne može. Ako si po tri, štiri dni z vso svojo živino nasipal ceste v oddaljenem kraju, kjer se ne bodeš nikdar vozil, zakaj bi, kateremu je prijazna osoda dovolila nekoliko več premoženja, enkrat ne zapregel, da bi v mesto peljal volilca, ki ti bode izbral moža, kteri bo tebi in tvorim pota nadelaval do večih pravic, do više omike in boljšega državnega življenja!

Dopisi.

Iz Kamnika, 27. maja. [Izv. dop.] Kako lepo naša čitalnica napreduje, pokazalo se je zopet pri besedi 26. maja osnovani v spomin obletnice slovesnega njenega odpora. Dasiravno je bilo vreme neugodno, vendar smo sprejeli obilno število nam milih gostov od

Listek.

Loterije in loterijna posojila[†].

Pod tem naslovom je izdal dr. V. Böhmert, profesor narodnega gospodarstva v Zürichu brošuro, katera je zanimiva posebno za bralca v Avstriji, kjer poleg navadne številne loterije cvete velika množica loterijnih posojil. Gotovo hamburški in frankobrodski kolektérji pri nas lep denar zaslužijo, ker bi drugače ne plačevali dragih inseratov po vseh časnikih.

O škodljivosti številne loterije so tudi pri nas narodni gospodarji z razumnim občinstvom ene misli. Da loterija še ni odpravljena, temu je kriv strah pred povekšanjem davkov, po katerem bi se loterijni donesek najbrže moral nadomestiti.

Celo drugače pa stoji vprašanje zastran loterijnih posojil. Ta posojila se napravljajo tako-le: Celi kapital, ki se ima na pôsodo vzeti, razdeli se v veliko število enolikih delov in za vsak del se izda srečka. Navadno se vsako leto izbere nekaj teh sreček in sicer tako, da na nektere pride velik, na druge manjši in zopet za neke celo mali dobitek; za največi del je dočlena samo njih prva cena, k večemu z navadnimi obresti od izdaje do izzrebanja. Pri nekih posojilih pa

se plačujejo tudi letne obresti, se ve da celo nizke, navadno 3 od 100. Tako se počasi cel kapital povrne. Dobitki se naberejo iz obresti, ktere posestniki sreček zgubijo, razen tega vlečajo podvzetniki svoj dobiček s stroški vred iz teh obresti. Zguba ima tedaj zmirom občinstvo, ki srečke kupuje in lahko se pri vsakem posojilu do krajevraja preračuni, koliko bi zgubil bogatin, kateri bi kupil vse srečke in po takem imel vse dobitke. Vzrok da ljudje žrtvujejo toliko pri obrestih, je očvidno ta, ker vsakdo upa, da bo ravno on zadel srečo in dobil vse, kar zgubijo drugi.

Narodno gospodarski shod v Hanoveru l. 1864 je po jako zanimivih razpravah zavrgel loterije, igralne banke in loterijna posojila, na shodu v Maincu l. 1869 in v nekaterih časnikih pa so razglasili nekteri, da je tudi, kar se loterije in loterijnih posojil tiče, svoboda najpravilnejša in dobrotljivejša.

V omenjeni brošuri se obrača prof. Böhmert protibraničjem loterij in loterijnih posojil s celo falango starejih in novejših dokazov. Najvažnejše točke njegovega dokazovanja so sledče. Edini vir gospodarskega blagostanja in torej dolžnost za vsacega človeka je delo in varčnost. Država ne sme dopuščati ali celo sama kriva biti, da državljanji od igre in naključje srečo pričakujejo, namesto da bi si z delom in varčnostjo sami pomagali. Da je zguba pri obrestih tolika,

je tem bolj nepotrebno, ker imamo hranilnice, zavarovalnice itd., ktere tudi najmanjše zneske sprejemajo in obresti od obresti plačujejo. Velik kapital, ki se nabere, se navadno potrosi neproduktivno, namesto da bi ostal v tisoč in tisoč pridnih rokah. Ž njim se bogati nekaj velikih kupcev, se redi cela truma kolektérjev in tudi dobitek pride malokdaj v roke, ktere kaj pravega ž njim početi znajo. Kaka sredstva se rabijo pri razširjanju sreček, je obče znano. Srečke so vendar večidel drage in tedaj samo za premožne ljudi, siromak ima priložnost srečo vloviti, ako si kupi promese. S promeso se kupi up na dobitek neke srečke. Če se ista srečka izžreba z dobitkom, plača posestnik promese onemu, ki ima srečko v rokah, kapital, o katerem sta se že poprej zmenila in za to je dobitek njegov. Čestokrat prodajajo promese ljudje, ki dotičnih sreček celo nimajo; — tem in enakim goljufjam sicer brani postava od 2. dec. 1862, vendar je posebno pri posojilih tujih dežel skoro nemogoče zvedeti, ali se niso že davno izžrebale srečke, katerih promese se prodajajo itd.

Pri tako škodljivih napravah svoboda ni na svem mestu in kaj se zna izcimiti s take svobode, kaže najbolj Kalifornija, kjer so h koncu vladali razbojniki, ktere so privabile brezštevilne igralne banke. Brez nedoslednosti se take banke ne morejo zabranjevati, kjer se loterija in loterijna posojila dovoljujejo.

[†]) Lotterien und Praemienanleihen, Berlin 1869.

blizo in daleč, med njimi sta nas počastila tudi gospoda dr. Razlag in L. Svetec in gospa Odi s svojo načočnostjo, tudi drugih Ljubljancov je bilo lepo število prišlo. Gospoda dr. J. Bleiweis in dr. Costa, ki se osebno nista mogla udeležiti, poslala sta pozdravila. Ljudstva je bilo premnogo nazočega sosebno nježnega spola je bilo lep venec videti, pa saj vse kar je kaj lepih in poštenih deklic, kaj rade dohajajo v čitalnico, ker so vse poštene domorodkinje.

Program, kateri je bil precej obširen in lepo sezavljhen, se je popolnoma v obče zadovoljnost izvršil, sosebno lepo in gulinivo se je odlikovala mlada gospodičina G. Janežičeva, ko je deklamirala „Moje sanje“. Glediščna igra „Bob iz Kranja“ že drugi pot na tem odu se je skoz in skoz prav dobro in s splošno pohvalo izpeljala. Tomaž, kotlarski mojster gosp. A. G. je res mojstersko svojo nalogo dovršil; Matiče, kotlarski pomocnik, gosp. J. G., katega smo še le prvič videli igrati, obnašal se je ko bi bil že kak star izurjen igralec, sosebno v petji je vse občudovalo njegov krasni in izurjeni glas, donel je po dvorani ko zvon; tudi Polonica se je zopet dobro sušala; največ smeha je pa izbudil Grabež gosp. G. S.; nismo mislili, da imamo tako moč v njem; za potinjo gospé A. J. je moje pero preokorno, da bi zamogel njej kako hvalo izreči, ker brez nje si še igre misliti ne moremo; ona je duša glediščnih predstav v naši čitalnici, pa jej je tudi zasluženo enoglasno od vseh strani, bodisi pri petji ali igri hvala donela. —

Častitamo po pravici našim diletantom k njih izurjenosti, le tako naprej! pa tudi čitalnica sme ponosna biti z njimi. Po dovršenem programu smo se okolo miz vsebli, in zdravica je sledila zdravici, s katerimi sta gospoda dr. Razlag in Svetec v lepih in izbudljivih govorih notro pozno v noč nas razveseljevala; le ne radi smo se od njih ločili, pa kar iz srca pride, smo si tudi v srcu ohranili. Naši meščani so ta večer zopet z lepim prepričanjem čitalnico zapustili, da ne smemo rok križem držati, ampak delati dokler je dan, ker resni časi se nam bližajo; treba bode zopet svetu pokazati, da „junaška kri v naših žilih teče.“ Počastil nas je tudi župan pri besedi in nam je zopet obljudil, da se hoče vpisati v čitalnico.

Naš okrajni poglavar gosp. pl. Šivitzhofen je tudi nas zapustil; žal nam je, ker nas je vendar včasih njegov „osliček“ po trga sem in tje za otroci letajo razveseljeval.

Iz Celja, 30. maja. [Izv. dop.] Na binkoštne praznike pride v Celje ljubljansko filharmonično društvo „Damenchor“ in pa turnarsko društvo. Celjanom sicer nič ni za te kranjske goste, kakor se sliši, ali ker so se ponudili, bilo bi proti gostoljubnosti, ako bi bi jim se odreklo, in Celjanom se mora priznati, da oni

vrednega gosta pošteno sprejmejo. [Kar se filharmoničnega društva in pa „Damenchora“ tiče, imata ona kot muzikalna zavoda, kakor pevska društva, že neko staro pravico, da na binkoštne praznike nekam k prijaznim sosedom izlet naredijo, in značaj teh društev ima že v sebi, da se povsod z veseljem sprejmejo, ker igro in petje vsak človek ljubi; in ti bi tedaj tudi bili dobro došli. Drugače je z ljubljanskimi turnarji; ti ne samo da niso povabljeni, nego Celjanom ni za njé nič mar, — jaz s tem ne menim Slovencev nego celo Nemce, kateri so to glasno slišati pustili; in to mi dobro razumimo. Taki ljudje, kateri povsod škandal in reberijo iščejo, kamor pridejo, proste kmečke fante napadajo, da bi na njih svoje moči skušali, in jih s tem svojo kulturo pokazali, taki ljudje niso vredni pajdaši muzikalnega ali pevskega društva, kterege namen je blag in svet: taki ljudje le kalijo veselje.

Ljubljanska sodnija je sicer obsodila kmečke fante iz Jančega, in preiskovalni sodnik g. Schmied, od katega je njegov lastni prijatelj in tovariš rekel, da bi svoje lastne otroke obsodil, menda denes spet srečnejšo spi, ker je višja sodnija na podlagi njegovih zapisnikov pod vodstvom g. Vazer-ja nekterih obsojenih kazen postrila; — ali ljubljanske turnarje je celi izobražen svet obsodil, oni so omadeženi, za njimi se krv nesrečnega Rodeta kadi! tako pride, da se človek zraven njih nekako vznemirjenega čuti.

To naj imajo za viaticum, naše fante pa moramo v dobre kože obleči, da nam spet katega ne umorijo.

Iz Celja, 31. maja. [Izv. dop.] Trideset rodoljubov se je denes tukaj zbral, da odločijo, kateri kandidati se imajo za prihodnjo volitev k deželnemu zboru priporočiti. Za kmečke občine sta za kandidata enoglasno postavljena 1. dosedajni deželnji poslanec dr. Vošnjak, in 2. gospod dr. Dominikus, odvetnik v Mariboru. Za mesto in trge je tudi enoglasno izvoljen dr. Dragotin I pavic, odvetnik v Mariboru.

Razun nazočih domoljubov so še od osmilih drugih dospela pisma, v katerih so večidel omenjeni trije kandidati priporočani.

Iz tega se vidi, da vsi imenovani gospodje naše zaupanje imajo, in gotovo je, da bodo vsi trije izvoljeni.

Zivelj naši poslanci!

Iz Stokovec v Istri, 25. maja [Izv. dop.] Kamor se človek ozre, hrepni vse po napredku in izobraženju, le tužna Istra vedno bolj propada. Laški živelj slovanskega vedno huje spodriva in ga zatira; njega, od sobratov pozabljenega sovražna sila tem laže uničuje, ker se ne brani. Kjer se je slišal pred 30 leti izključljivo le slovanski jezik, je zdaj večidel laški, a Istran neizobražen in novim bremenom privajan si ne prizadeva, da bi si najsvetejše — svoj jezik ohranil. On je vesel, da živi, če ravno — po pasje. In ravno

ta potrpežljivost ga je naredila iz samostojnika — blapca: dá sužnjega, iz bogatina — siromaka in iz stebra — stebru podporo. — Vendar pa ne bi bilo prav, ko bi se vse krivo le na njeg a valilo, so tudi drugi mogočni faktorji, ki so ga spravili v sedanje nezavljivo stanje. O teh faktorjih, kakor tudi o Istri sploh bom pozneje obširno govoril. — Letina tukaj letos prav dobro kaže. Sadja je obilo in črešnje že zore. Tudi poljski pridelki se bodo kaj dobro obnesli, samo da bi poslal Bog večkrat dežja, ker je že zdaj suho.

Iz Žavca, 18. maja. [Izv. dop.]*) Povsod po Slovenskem se s spoštovanjem imenujejo može, ki so v dobrih in slabih časih stali okolo narodnega praporja, ki so modri po umu in skušeni v življenji bili svojim manj izobraženim rojakom dobrí svetovalci in zvesti podporniki. Take vrste moža nam je nemila smrt iztrgala iz naše srede. 16. t. m. je po kratki bolezni nenadoma na mrtvudu umrl znani rodoljub gsp. Franc Roblek. Kdor ranjkega ni osebno poznal, gotovo ga je bral v vseh narodnih volilnih odborih, mi pa ki smo živelj v osebni dotiki z njim, vemo še posebno cenni njegovo delovanje pri vsaki volitvi, pri osnovanju tabora, pri utemeljevanju narodne čitalnice. Ako je šlo za podporo kake narodne stvari, ni se mu zdel noben denar predrag, noben trud pretežek. Zato pa mu je tudi njegovo dobro narodno srce pridobilo obče spoštovanje in med tem, ko je cela narava vesela, je denes podoben naš trg vrtu, v katerem se je vlonilo najlepše in največje drevo. Ob 9. uri dopoldne se je zbral nad tisoč spoštovalcev ranjkega Robleka, kateri so prišli od blizu in daleč skazati mu najzadnjo čast pri slovesnem sprevodu, katega se je tudi udeležilo 10 duhovnikov. Skoraj vsem so solze v očeh igrale, ko smo po opravljenih mrtvašnicah v prelepi nagrobnični našega g. župana slišali razlagati rajnega lepe lastnosti kot dobrega farana, zvestega soseda, odkrito-srčnega prijatelja in vlega narodnjaka. Rajni sicer je mlad, še la 37 let star, a storil je že mnogo dobrega. Mi omilujemo njegovo spoštovanja vredno mater, njegovo vrlo ženo, zdaj udovo in 4 nedorasle otroke, ki so zgubili pokornega sina, dobrega moža in očeta, omilujemo pa tudi same sebe, ker zapustil nas je vrl prijatelj in domorodec. Vendar ostal nam bode vedno v nepozabljiven spominu in še po smrti nas bode družila srčna ljubezen do ranjkega, katega bomo s tem najbolj častili, aki kot zvesti posnemniki nadaljujemo njegovo delovanje in do srečnega vspeha dopeljemo na rodno stvar, ktero je on tako darežljivo in nesebično

*) Pričujoči dopis nam je čudno dovolj še le predvčerajnjem prišel v roke. Pozno le moremo torej ranjekemu na tem mestu skazati zadnjo čast, kar tem bolj obžalujemo, ker smo ga sami šteli med svoje drage prijatelje, med prijatelje, ki so nam zvesti ostali in z nami čutili tudi v žalostnih časih in v nesreči! Naj v miru počiva, nam ne izgine iz spomina!

Vrednik.

Ker je pri naših finančnih razmerah celo vprašanje o loteriji in posebno o loterijih posojilih jako zanimivo, priporočamo Böhmertovo brošuro, vsem ki se hočejo o teh stvareh podučiti.

V Gradcu, 26. maja 1870.

Viktor Ribič.

Harambaša.

Zgodovinsko-romantičen obraz. Češki spisal Pr. Chocholoušek, poslovenil Podgoričan.)

(Dalje.)

A nenadoma prihiti hajduk — stražar, predno pa je na mestu, že so po konci hajduci: poznali so bratu na obrazu in po hoji, da je neka nevarnost blizu, nekaj nenavadnega — da grozi.

„Kaj je? kaj se je pripetilo?“ — povprašajo in vpijo dehtecemu hajduku naproti.

Ta pa jim ne odgovori, le sopiše k skali in do nje prišedši — trikrat s puško silno vdari ob kamen, ki je zaslanjal vhod; harambaša stopi venkaj — žalost se mu je brala na očeh.

„Pogledi, harambaša,“ — soplne hajduk, „nizam vidimo, da se bliža našemu taboru; en oddlek je zavil na desno ob Milijaski.“

„Dobro!“ — spregovori harambaša, pa nij mogel

do celo zatajiti svojega nepokoja. „Junaci!“ — krikne drugim, „orožje v roke in ogledite streljivo. Staniš, vzemi še pet drugih se seboj in razmnoži straže. Pozor, junaci! če se bode dalje pomikal nizam, le tiho se umikajte sem; urno, junaci!“

Harambaša se vrne v skalo.

Čudovita je skala bila znotraj. Ne velika, a vendar dosti prostorna izba je bila precej za vhodom. Iz nje so stopnice držale na različne strani v podzemsko luknje, kamor so hajduci skrivali plen, kolikor ga je bilo kaj vrednega. Ta izba je bila suha, imeli so jo hajduci za smodnišnico, s kratka: hranili so v njej orožje; to je da, varno res nij bilo to, zato ne, ker bi bila skala o kakej nepriliki lehko vzletela v zrak; ali hajduci so se zanašali na svojo pozornost, drugega jim nij bilo treba. Le-sem je bil vhod — svoboden tistim, kateri so preiskovali orožje in varovali smodnišnico.

Od tu so stopnice držale navzgor v obokano skalo; le-tu nij bival nikoli nihče, le harambašina družina, harambaša in njegova sinova so bili notri, pa še ti prav redko kedaj; harambašine soprote strežajke so smeles hoditi vanjo, hajduk pa nikoli nobeden nij stopil v to špiljo; velike lesene duri so zapirale precej iz doljne izbe vhod na stopnice v to oltino. Te stopnice so držale v čumnato nad prvo izbo. Ta čumnata je bila pogrnena se šarenicami, točje bila spalnica ha-

rambašinji in njenim strežajkom. Skozi luknjo sredи skale je svitloba gledala v čumnato se steklenimi okni, kakoršnih celo baša Mahmud nij imel v svojem selamliku.

Priroda je bila sama tako čudovito različne ustvarila te oltine, hajduci so jej malo pomogli le tam pa tam, znotraj v skali pa so s tal prav do temena jej izsekali stopnice.

Bleda leži tu na postelji harambašinja; njenega očesa ogenj je vgasnil, le zdaj pa zdaj se jej posveti, kader se ozre v sin — stojeca jej pri glavi. Včerajšnja duševna bura je potrla jej telesno moč, vrhi tega — že oslabilo vsled mnogih spominov na minolost in vsled duševnega trpljenja, ker se je zmerom bala za življenje — moževno in obeh sinov, ki so dan za dnevom bili v nevarnosti v svoji junaški službi. Mladen pridiše v čumnato, a še ozrl se nij v bolnico, temuč nemudoma sine v ono odprto oltino, stopa navzgor po stopnicah, na nasprotni strani znotraj izsekanih, in hiti na vrh skale, od koder se je videla vsa krajina.

Čez malo časa se vrne zamišljen; zamakne se v ženo; na obrazu in v očeh se mu je brala pekoča bridkost.

„Mati!“ — stopivši k postelji spregovori — kolikor je mogel — z najairnejšim glasom, „ali je mogoče, da se še to uro odpraviš na pot?“ (Dalje prih.)

podpiral. Ranjkega žalostno rodovino pa naj vsaj nekoliko tolaži zavest, da mi vsi čutimo žnjo, da se tudi mi čutimo osamele in brez narodnega očeta — velika rodovina žalostnih njegovih spoštovateljev in prijateljev.

Politični razgled.

Avtstrijski Nemci so začeli bolj in bolj razpadati v stranki in že se tudi liberalci ločijo v „mlade“ in „stare.“ Samo v enem so vse stranke edine, da se mora državni zbor od deželnih zborov popolnoma neodvisnim narediti. To bi toliko pomenjalo, kakor deželne zbole spraviti ob vso veljavu. Če že zdaj, ko je vlada in drž. zbor kolikor toliko odvisen od deželnih zborov, sklepi deželnih zborov tako težko dobivajo najviše potrdilo, kaj še le potem, ko bi državno mašino lahko gonili s samim državnim zborom in bi se bilo vlad za deželne zbole treba ravno le toliko brigati, kolikor bi se je pač ljubilo.

Potocki hoče vsem deželnim zborom razen gališkega predložiti nasvete o volilnih reformah. Kakšni bodo ti predlogi, ne vemo.

Razdvoj med Čehi in ministerstvom je popolen in vlada stoji ravno tam, kjer je stal Giskra. Kar so bili Čehi tudi Potockemu obljudili, o vsem tem ne hoté nič več vedeti: „Ker Potocki ni mož beseda, se tudi mi ne čutimo obvezane po svoji oblubi in se bomo tako vedli, kakor da bi ne bili nikdar nič obljudili.“ Pri tem odločnem govorjenju je stara „Presse“ tako abotna, da hoče „Mladočehe“ vabiti na svoje limanice.

Poljaki so dobili velike koncesije, t. j. oblube od vlade. Potocki jim hoče dovoliti 1. gališkega ministra odgovornega državnemu zboru, 2. popolno avtonomijo in postavljajo v vseh šolskih zadevah, 3. Galičija dobi za gotove šolske in upravne zadeve določeno sveto iz državnih dohodkov, 4. dozdanji sklepi deželnega zboru, ako res spadajo v deželno kompetencijo, bodo se potrdili, 5. v drugih zadevah dobrodo one koncesije, ktere jim je bil Rechbauer privolil. — Te koncesije so res komaj senca gališke resolucije, pa kdo vé, ali se gališki „notabli“ ne bodo ž njimi zadovolili — da pravice nimajo od resolucije odstopiti, to seveda je jasno.

„Vaterl.“ si obeta, da bode Smolka stranka na Poljskem dobila večino. Če se je Smolka zadovolil s Potockijevimi koncesijami, potem ne vemo, kaj si je obetati od take večine.

Razne stvari.

* (Slovenskega pravnika) 1. in 2. številko je včeraj v Ljubljani prvkrat izdal g. dr. Razlag na 32. straneh. Oblika je prav lepa, zadržaj obširen in kolikor smo mogli v naglici presoditi tudi prav temeljito. Posebno nas je razveselila C.(igaletova) razprava „Slovenske prestave postav in vladnih ukazov“, s ktero je ustrezeno eni izmed želj, ktere smo izrekli v svojem listku o „slovenskem vsečilišču.“ Ker je stvar zanimiva tudi za nepravnik, hočemo sestaviti enkrat natisniti, kako pisatelj in izdatelj ne bodeta nič proti temu imela. Obseg prvih dveh vezkov je sledeči: „Predgovor. Slovenske prestave postav. Porota. Poročevalcev načrt kazenske postave. Trgovinsko opravilo ni, ako krčmarji kupujejo tudi velike množine mesa. Poštnina znižana. Prenos zemljišč in odpustek davčine. Pooblastilo. Oblika prizige. Lovska pravica se sme tudi po katastralnih srenjih v zakup dati. Kolek na zemljiščno-knjižnih izpisih. (Konec leta pride zanimiv imenik vseh naročnikov.) „G. izdatelj pravi na koncu prvega lista: Ker se je prvokrat natisnilo toliko primerkov „Pravnika“, da se pošlje v pregled na več strani, se je 1. in 2. list združil in ob enem izdal; torej pride 3. redno 1. julija na svetlo. Gg. naročniki so torej prošeni naj kmalu naznanijo svoje želje in opombe gledé na list, da se jim, kolikor je mogoče, ustreže v oziru na predmete in na obliko obravnavanja. Pravniki pa naj blagovolijo mladi list duševno podpirati, da postane med njimi in občinstvom zaupno vezilo, ktero jim bude bro reč vneti.“

olajševalo težavna opravila. Novi naročniki naj povejo, če so že prejeli 1. in 2. list.“

* (O taboru v Sežani) še nimamo nobenega lastnega sporočila. „Tr. Ztg.“ naznanja, da se je zbral 3—4000 ljudi — koliko jih je neki dotični dopisnik zamolčal? Vladni komisar je bil iz Ljubljane znani policist Vidic. Predsedoval je g. dr. Lavrič, g. Klavžar je govoril za zedinjeno Slovenijo; poslanec Ravnik o vpeljavi slov. jezika v šole in urade; g. učitelj Sivec za ustanovo petrazredne slovenske šole v Sežani, en posestnik za ustanovo mestne slovenske šole v tržaški okolini in posestnik Faganel o znižanji davkov. Vse resolucije so se soglasno in navdušeno sprejele.

* (Ptujski okrajni zastop.) Iz Ptuja nam je došlo naznanilo, da je c. k. namestnija v Gradcu vendar le potrdila one štiri zastopnike tega okraja, ktere je bil okrajni matematik dr. Strafella zvijačno iz zastopa pahnil. Ti zastopniki so narodnjaki, gg.: Božidar Raič, Martin Kaiser, Jožef Muršič in Jožef Habijanič. Želeli bi, da bi nam eden ptujskih rodoljubov naznani, kako je zdaj z narodnimi zastopniki v zastopu samem in posebno pa v okrajnem odboru.

* (Sredstva za agitacijo.) Odličen ud mariborskega srenjskega zastopa je te dni razkril, kako hoté mariborski „Nemci“ agitirati po deželi. „Jaz žem — je reklo omenjeni gospod — kako bomo nemško stranko podprli v naši okolini. Napravili bomo veliko pojedino, povabili vse okolične kmete in tu jih dobimo na svojo stran. Mariborčan, tudi Nemec, ki je to slišal, odgovori: „Meni se zdi tako sredstvo nevredno in nečastno; še bolj nevredni pa bi se mi zdeli kmetje, če bi res za par maslicevina hoteli prodati svoj narod — potem bi pač res nič boljega ne zaslužili, nego da bi jih zastopal — Brandstetter.“ To pametno sodbo polnoma podpišemo! —

* (Iz ljubljanskega semenišča) se napisuje: „Jako smo se čudili čitati v Vašem cenjenem listu neresnične besede o naši „besedi“. Kako se nam more podtikati, da smo zabavljali zoper Vaš list, ko g. govornik „Sl. Naroda“ ni omenil, da niti mislil ne na nj? — Da se je govorilo o napreni svobodi, ki z nogami tepta katoličansko zavest, o svobodi, kojo ste že sami grajali v zadnjih listih, je resnica; da smo se obračali proti oni stranki, ki dela na pogubo naše sv. vere, ne bodo zanikali; a da se je razlagalo proti Vašemu listu, čudimo se tem bolj, ker smo prepričani, da se vredništvo k onim ljudem nikakor ne prišteva. Ako sl. vred. tega ne veruje, pošljemo pisani govor od besede do besede, kakor se je govoril. Telegrami so došli iz Gorice in Prage, pozneje tudi iz Dunaja. Dra. Bleiweisa ni bilo pri besedi, pač pa razen omenjenih g. dr. Razlag.“ — Ker nam nič manj na um ne dohaja, nego poročati kaj napačnega, radi smo s tem ustregli želi ljubljanskih gg. bogoslovcev.

* (Dr. V. Kljun) je zopet avanziral in postal ministerjalni svetnik v kupčijskem ministerstvu. Res vlada se obdaja z vrednimi elementi, pa če more biti Widdmann minister, zakaj bi ne bil Kljun visok uradnik?

* (Volutve za deželni zbor štirski) so zdaj uradno razpisane, kakor je to naznanjal naš telegram v zadnjem listu „Slov. Naroda“, torej 23. junija se bode volilo za kmečke srenje, 27. junija za mesta, trge in trgovinske zbornice, 30. junija pak za veliko posestvo.

* (Samokot.) Vožnja s temi voziči je v Ljubljani razen nekterih določenih cest in potov zopet dovoljena, v Mariboru pa je mestni magistrat vožnjo s samokotom v mestu prepovedal.

* (Vranska národná čitalnica) je beseda in tombolo določeno na 29. maja preložila na 6. junija t. l., h kteri se vsi udje uljudno vabijo.

Odbor.

Najnovejša slovenska brošura.

Naročil sem si najnovejšo brošuro: „Slovenec i snujte si“ itd. Spisal J. Š., slovenski katolički rodom. Odkritosrčno moram reči, da mojim željam in nadam ni zadostila. To pa ne zarad tega, kakor da bi neprijatelj stvari bil, namreč osnovanju „katoličko-političkih društev“, o čemur brošurica govorí, ampak zato mi ni delce zadostilo, ker 1. gavne stvari vse prepovršno in ne prepričalno obravnjuje; 2. pa posebno proti koncu dobrih stvari naravnost kvaro dela, ker o slovenskih poslancih prošle parlamentarne dobe tako govorí, kakor govoriti ne sme, kdor hoče ljudi za dobro reč vneti.

Ad 1. Glavna reč, ki je pisatelju pred očmi bila, so medverske (interkonfessionell) in pa šolska postava. Bilo je pričakovati, da bode pisatelj mirno in objektivno iz posameznih paragrafov pokazal, kje je nevarnost za krščansko življenje, za svobodno gibanje kat. cerkve, za pravi vspeh narodnih šol. A to zastonj v brošuri iščeš. Ona le sploh in neprenehoma govorí o „neverstvu“, „nekatoličkih“ in „katoličkih poslancih“, o neki „svojati“, ktere podnika prav nevarne namene v verskem oziru, in torej Slovence pred njó svari. Bojimo se, da će kteri slovenski liberalci to bere, se poboljšal ne bo, ampak še naravnost pohujšal. — Idimo zdaj nad neke posamezne stvari. Pisatelj med drugim plaši slovensko ljudstvo s „posilnim civilnim zakonom, s katerim — pravi — so poslanci privolili onim, ki bi pri sklepjanju zakona ne hoteli izpolniti dolžnosti (? je menda le tiskarska pomota) cerkve, da se znajo dati pred posvetno okrajno pol. gospodsko poročiti.“ Ne grajamo strahovitega slov. sloga; vprašamo le pisatelja: kteri slovenski poslancev je to postavo zakrivil? Ali niso s Tiroli vred proti tej in vsem drugim katoličko zavest žalečim postavam ugavarjali Slovenci, ter niso zanje glasovali? Ako pisatelj kmalu potem sam dostavlja, da jih je „le 10 parov“ s civilnim zakonom do zdaj se zadovolilo: čemu tedaj plašiti Slovence s tem, ter vzbujati sum, kakor da so slov. poslanci pri tej postavi sodelovali? Naj pisatelj le pomisli, da taka postava (ktere sicer za nas nikakor potreba ni) po Francozkom in drugih krajih velja, da pa zarad tega vera in splošna naravnost v onih krajih ni slabega, nego v mnogih ozirih precej boljša, kot v Avstriji. Na kakšnem stališči država stoji, ki ima civilni zakon, in ali je to za blagor. kat. cerkve res tako pogubljivo, o tem bi se pisatelj dosti naučil iz nemške brošure: „briefe vom Concil“, ktero mu živo priporočamo. — Recimo rajše ljudem: Država od svoje strani tako hoče, kat. cerkev pa to; država pa katoličanom nikakor ne brani, da po starci katolički navadi zakone sklepajo, kakor to škofje učé, in — katolički Slovenci kljub oni postavi radi ubogajo, ker se radi ženijo in možé.

Gledé šolske postave pisatelj nekako tako onogavi, kakor da po vsej sili gospodstvo dekanom in cerkvenim uradom zopet priboriti hoče. Ali je poprej vse dobro bilo, in ali je zdaj vse slabo? Resnica bo menda tudi tukaj lepo v sredi, in toraj utegne najbolje biti, da — kakor govorí slovenski program v 63. štev. „Naroda“ — se šolska postava popravi, in cerkvi primeren vpliv pri šolskem nadzorovanji pridobi. Tudi poprej je cerkveni šolski nadzornik bolj državi, nego cerkvi služil; in dekanu menda na tihem Boga hvalé, da so te težavne službe rešeni. Verski poduk v šoli ni na nobeno stran po novih postavah v kvari; na Francoskem ni celo nobenega v šoli. Krščanska izreja menda tudi ne bo zarad tega trpela, da otroci križev teden ne gredó v procesijo (če namreč starši tako hoté), ali da trikrat, namesto petkrat k spovedi morajo. — Osupnilo nas je pa, v brošuri brati, da je pisatelj nevoljen, „da se otroci k šolarski maši ne s mejo siliti!“ Prisiljena služba božja — kolike naravne cene je? Zakaj pa tem oni, ki so se po prejnjem gospodstvu k maši siliti, zdaj tako malo za njo marajo, da jo še ob zapovednih dneh radi opuščajo? Oj, ta policijski cerkveni duh! — Sicer pa pisatelja, če bo še kako brošuro med svet posal, opominjamo najnovejše ministerske razsodbe, da, če ste si v teh in enacih rečeh posvetna in cerkvena oblast navskriž, razsoja deželski šolski svet. Ta pa, kakor skušnja do zdaj kaže, pravična cerkvena zahtevanja podpira. — Torej le počasi, da čisto ne zvrnemo! Saj ima cerkev tudi svoje zastopnike pri deželskem šolskem svetu, kakor tudi pri okrajnem in krajnem, kjer se dá v blagor. šolski mladeži mnogo storiti, ako se vedó cerkveni zagovorniki prav odrezati. — Prečudna je tudi misel: „duhovniki po tej novi postavi nimajo oblasti, učitelja siliti, da bi moral otroke v krščanskem duhu podučevati. Vprašamo pisatelja, koliko je v njegovih očeh vreden ta prisiljeni krščanski duh učiteljev? Če je učitelj v verskih rečeh zarobljena glava, bi vse pritisikanje na-nj, da vendar naj veren bo, zastonj bilo; če pa je krščanskega duha, in svoje dolžnosti pozna, ga

ni treba siliti k pametnemu ravnjanju. In če sila v tej reči res kaj opraviti zamore, od kod so potem prišli pod prejšnjim izključljivo cerkvenim nadzorstvom nekateri prav razposajeni učitelji, ki svojih slabih načel nizakor niso skrivali, in so vendar do konca v svojih službah ostali? Versko prepričanje se nikomur vsiliti ne da; edino prava pot o resnici človeka prepričati je poduk, ki pa ni ne v učiteljskih pripravnih, ne sicer v javnem življenji cerkvi prikrajšan. Naj se le na dotična mesta pravi možje postavijo, ki niso veternjaki in puhle glave, pa bode cerkev tudi brez policijske police vspešno delala, kajti jo pri resnem in poštensinem delu podpira Bog.

V potrjenje svoji misli citira pisatelj — po našem prepričanju čisto napak — §. 2. b. š. p., po katerem bi učitelju naravnost prepovedano bilo, v duhu krščanskem podučevati: „poduk v drugih predmetih je neodvisen od vpljiva vsake cerkve ali verskega društva.“ Pri razlaganji kake postave treba je natanko besed se držati. Vsled tega pravila dotična postava ne veleva ne več in ne manj, kakor to: računanje (poštovanje) branje, poduk v čitanji, pisanji, risanji, v sadjereji in vinoreji itd, je lahko povsod enak, in v ta namen ni treba v dotične šolske knjižice vrvati verskih naukov, nego učitelj svetni se drži svojega predmeta. Kdo bi se vendar nad tam spodikal? Kteri celo izmed duhovnikov bi si želel ukaza, da se mora fajmošter ali katetet v vse te predmete vtikati in vsako uro učitelju na zobé gledati, ali ne bo česar izustil, kar bi se utegnilo v Rimu cenzurirati. — Pisatelj je drugih misli, in plaši Slovence, da dobodo otroci bukvice v roke, v katerih „bo odstranjeno vse, kar bi znalo otroka na sv. kat. vero in cerkev opomniti. „Imeni Jezus in Marija se ne smete nikjer več nahajati.“ — Mi drugače sedimo. Svetre reči naj so na svetem mestu. Če je katetet mila, cerkvenega in krščanskega duha vneta duša, bo vero in ljubezen do svetih reči in imen otrokom v srce zasadil, kakor mila majka doma, ki brez vse knjige otroka Boga ljubiti in častiti uči. In to, mislimo, bo več vredno, kakor če je celo v računski knjižici na vsaki strani kako presveto ime tiskano. Sentimentalnost je najslabeje pedagogično sredstvo. Kakšne so pa gimnaziske šolske knjige v tehničnih predmetih do zdaj, ko je vendar vsled konkordatne določbe na vsakej gimnaziji škofovski komisar figuriral, bile in so še? — Toraj, festina lente, da čisto ne zvrnemo!

Če prav pomislimo okoliščine pri nas, je tudi čisto prazen strah, s katerim pisatelj Slovence straši, češ, „da zna vsled §. 6. š. p. povsod na vsaki šoli vsak . . . brez razločka vere, ki (menda: ako?) je zadevajočo (menda: predpisano?) skušnjo napravil, kot učitelj postavljen biti, naj si bode jud ali luteran, ali novi hajd.“ — No, tako huda pa vendarle ni. Kdo podeluje šolske službe? Tisti, ki jo vzdržuje; pri nas tedaj katoličani, in le-ti si vendar judov in luteranov ali novih hajdov za šolmeštstre jemali ne bodo. Ob enem so učitelji na kmetih tudi organisti, in tu že cerkvena služba brani, da ne bo šel ne jud in ne luteran med katoličane za učitelja. — Škoda je, in to očitno pisatelja v miru, objektivni razpravi moti, da vedno na ušesa vleče, kaj tu ali tam kakov nemški prismojenec bodisi tudi v državnem zboru, neumnega kvasi in snuje. S takim nagajivim blebetanjem zbegane Slovence plašiti gotovo le porazumljenje zavira in dobri stvari nikakor ne ustreza. Kaj hoče stavek z razrejenimi pismenkami tiskan: „Saj že tako govorijo in pišejo da popred ne bodo dali miru, dokler ne bodo kerščanskega nauka čisto iz vseh šol spravili.“ — Od tacega blebetanja do faktične postave je vendar v Avstriji še predolga pot, da ne bi nemški liberalizem preje opešal, kakor da pride do svojega zaželenega cilja.

Že iz tega, kar smo le tu in tam iz brošure pobrali, nam bo čitatelj pritrdir sodbo: da se poglavitev stvari vse prepovršno in ne prepričalno obravnujejo, kar je namenu brošure v veliko kvaro. Namen je bil pokazati Slovencem potrebo katoličko — političkih društev. Ako jih tudi miza dobre in tudi za potrebne spoznamo, če so v modrih rokah: bi vendar potrebe ne iskali ravno le v novih nekoliko svobodnih postavah, marveč

najbolj v politički in sploh duševni zaspanosti naših deželanov. Belgiskih katoličanov ali Rinskih ne oživljajo državne, cerkvi ugodne postave, a vendar se tamošnji katoličanje vrlo drže — zakaj? Zato, ker duhovi — svetni in cerkveni — ne spē. Kje da imamo iskat v zrakov zaspanosti pri nas, to — mislimo, bi bil silno zdaten predmet brošuri, in to bomo posvetili prihodnjic.

Poslano.

Gospodu bilježniku Höchtl-u v Ljutomeru.

Denes nam je vsem županom gosp. bilježnik Höchtl razposlal priporočbo, s ktero bi se nam, kakor je videti, rad prikupil. Častiti gospod bilježnik, ako boste nam samo obljubovali slovenski pisariti, v resnici pa tega ne storite, boste si malo slave in še manj kruha prislužili.

Opominjam Vas, da je Vaša dolžnost, ka vsakemu tistemu, kteri ima kaj pri Vas opraviti, in je Slovenec, brez vsega vprašanja slovenski pišete. To tirja od Vas že postava sama ob sebi, ako ravno ste do sedaj malo na to postavo gledali. Še ni dolgo tega, kar ste delali neko nemško prošnjo za dobro plačo, in ker je bilo enkrat brati v časnikih, da boste slovenski pisarili za dobro plačo, moramo si misliti, da boste za slovenske spise dosti še vse hujše računili, ker nobenega pisarja nimate, kteri bi znal le količaj pravilno slovenski pisati. Iz Vašega dopisa na vse župane se vidi, koliko spoštujete slovenske župane, in koliko Vam je mar Slovencem ustrezli! Občudujemo Vašo prednost, da se upate slovenskim županom taka vabilia poslati. Vaš nemški dopis na vse župane Vam bode toliko koristil, kakor volilni program, kterege je gosp. M . . . pred nekterimi leti razposlal slovenskim županom v nemškem jeziku s slovenskimi črkami, v katerem programu smo taki spoznali krivega preroka, vsled česa ni niti enega glasu dobil za poslanstvo; tudi Vi gosp. bilježnik, ne boste v Ljutomeru gradov zidali, ako boste tako nemškutarili, kakor ste začeli.

Ako bi pa po naših željah, in po postavi celo svojo pisarno slovenski vrvnali, imeli bi se nadejati, da bi Vam vsi župani z veseljem ustrežali, ker imamo dovolj slovenskih pisarjev, kteri nam vse po domače napravljajo, kakor si želimo. Za zdaj z Bogom, gosp. bilježnik! drugi pot se morebiti spet vidimo.

V Ljutomerskem okraji 18. maja 1870.

Več županov iz ljutomerskega okraja.

Poslano.

Zastop banke „Slavije“ so prevzeli v Istri razunže prej naznanjenih tudi naslednji, in sicer: Gospod Anton Žajdela, duhovnik v Šterni; gosp. Franc Matičić, duhovnik v Završji (Pio monte); gosp. Jože Lilek, duhovnik v Kanfanaru; gosp. Franc Uršič, učitelj v Žiminji; gosp. Tone Čargo, učitelj v Vrbanu, in gosp. Ivan Živko Mrgolić, pop v Sajinah.

Zivela „Slavija“ in Slovenija!

V Peroju, 30. maja 1870.

Jan Jereb.

Listnica vredništva.

J. J . . . b v Ljublj.: Z oblubljenim popisom isterskih zadov nam boste jako ustregli. Odvisno bode od zadržaja, kako in kje sestavek porabimo. — G. pisatelju sestavka: „Naša mladež in naše lepozansko slovstvo“: Ne zamerite, ali tega sestavka ne moremo priobčiti, če nočemo razčlaliti krogov, s katerimi smo bili do zdaj v najboljem prijateljstvu; vnela bi se polemika, ki bi koristila samo našim nasprotnikom. Izvolute s tem rokopisom razpolagati, sicer pa nas prej ko mogoče razveseliti s katerim drugim doneskom svojega spretnegata peresa.

Prošnja do vseh prijateljev „Sl. Nar.“

Prav lepo prosimo vse prijatelje našega lista, naj nam, če tudi še tako na kratko, poročajo, kar se bode godilo v volilnih zadevah. Važne in nujne vesti naj se nam v ponedeljek, sredo in petek izvolé brzojavljati na naše stroške. V volilnih zadevah stoji „Slov-Nar.“ na razpolaganje vsem slov. rodoljubom.

Vredništvo.

Sreča cvete v vinogradu! ev. 100.000 tolarjev

znaša glavni dobitek najnovejšega velike od velikovje. Bravns. Lüneburške deželne vlade dovojenega in garantovanega

denarnega žrebanja.

29.000 dobitkov se bo v malih mesecih gotovo določilo, med temi so glavni dobitki od ev. tolarjev 100.000, 60.000, 40.000, 20.000, 15.000, 12.000, 10.000, 8000, 3krat 6000, 3krat 5000, 12krat 4000, 2krat 3000, 34krat 2.000, 155krat 1000, 261krat 400 itd.

Prihodnje prvo žrebanje dobitkov se začne že 9. in 10. junija 1870 in velja

1 cela izvirna državna srečka le f. 7 —
1 pol " " f. 3 1/2 —
1 cetrt " " f. 2 —

ako se mi pošilja denar v avstrijskih bankovih.

Vsakdo dobode izvirne državne srečke sam v roke in je država postavila najbolja poroštva, da se bodo dobitki izplačali.

Vsa naročila bomo takoj največjo pozornostjo izvršili, prideli uradne črteže in dajemo vsakojaka izpovedanje brezplačno. Po dovršanem žrebanju se bode zanesljivo poslali vsem deležnikom uradna lista in pa dobitki.

Žrebanje teh veličastnih denarnih dobitkov se bo v kratkem vršilo in ker bo bržkone mnogo deležnikov, naj se izvoli brž ko brž neposredno name obrniti, kdor želi srečkemoje kupčije dobiti.

J. Weinberg Junior,

Staatseffectenhandlung, Hohe Bleichen Nr. 29 in Hamburg. (4)

Ponudite sreči roko!

100.000 tolarjev

(3) v najsrečnejem slučaju kot najviši dobitek ponuja najnovje veliko denarno žrebanje, kero je dovolila in garantirala vojvodsko braunschweigska deželna vlada

Potegnili se bodo samo dobitki in sicer se bode po črtežu v 6krattem žrebanji v malih mesecih gotovo določilo 29.000 dobitkov, med temi so glavni dobitki po 100.000, 60.000, 40.000, 20.000, 15.000, 12.000, 2krat 10.000, 2krat 8000, 3krat 6000, 3krat 5000, 12krat 4000, 34krat 2000, 155krat 1000, 261krat 400, 383krat 200, 18600 à 47 etc.

Prihodnje dobitno žrebanje te velike od države garantirane denarne igre je uradno določeno in se bo vršilo

že 9. in 10. junija 1870

in zanj velja

1 cela izvirna državna srečka le f. 7. —
1 pol " " f. 3 1/2 —
1 cetrt " " f. 2 —

ako se ta svota dospolje v avstrijskih bankovih.

Vsa naročila se takoj izvrši z največjo skrbnostjo, in dobi vsakdo od nas izvirne državne srečke sam v roke.

Naročilom se potrebeni uradni črteži gratis pridaté in po vsakem žrebanju pošljemo svojim deležnikom brez naročila uradne liste.

Dobiti se pošteno plačajo pod državno garancijo, in se ali neposredno pošljajo ali po želji deležnikov izvršujejo po naših zvezah v vseh večih mestih Avstrije.

Naš debit je zmerom srečen in smo nedavno imeli med drugimi bistvenimi dobitki 3krat prvi glavni dobitek pri treh igrah vsled oficijelnih dokazov in smo jih našim deležnikom sami plačali.

Seveda se sme pri tako solidnem početju povsod gotovo računiti na živo udeleževanje, torej naj se že zaradi bližnjega žrebanja vsa naročila brž ko brž pošljemo na

S. Steindecker & Comp.,

bakina in meniška kupčija v Hamburgu. Kupujejo in prodajajo se vsakokratne državne obligacije, željničke akcije in posojilne srečke.

P. S. Zahvaljujemo se za dozdaj nam skazano zaupanje in pri začetku novega žrebanja k vdeleževanju vabé si bomo tudi v prihodnje prizadevali, da si zadobimo popolno zadovolnost naših interesentov s hitro in realno postrežbo. G. P.